

Ysipykälä

- nuorisolain mukaisen monialaisen yhteistyön kehittäminen kunnissa

Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston peruskoulutus

Ysipykälä–hanke pähkinänkuoressa

- Tavoite: Hankkeella vahvistetaan nuorisolain 9§ssä säädettyjen kuntien monialaisten ohjaus- ja palveluverkoston toimintaa ja varmistetaan niiden tehtävien toteutumista muuttuvissa yhteiskunnallisissa rakenteissa.
- Kummikuntatoiminta kohdistuu erityisesti pieniin kuntiin, kehyskuntiin ja kaksikielisiin kuntiin.
- Malleja luodaan myös useamman kunnan yhteisille verkostoille.
- Hankkeessa tuotettujen käytäntöjen avulla kunnat voivat vahvistaa ohjaus- ja palveluverkostojensa suunnittelua, toteutusta ja arviointia.

Hankeaika 1.5.2023-30.6.2025

Rahoitus opetus- ja kulttuuriministeriöstä

Hankkeen keskeiset prosessit

**Kaikille
verkostoille
avoin
toiminta**

**Kummikunta
-toiminta**

**Arviointi ja
raportointi**

Mihin nuorisolain ysipykälän mukaisella monialaisella yhteistyöllä tähdätään?

- Monialaisen yhteistyön vahvistamiseen ja sujuvoittamiseen
- Toimintarakenteiden ja välineiden luomiseen nuorten kasvu- ja elinolojen parantamiseksi
- Kunnan kokonaisvaltaisen nuorisopolitiikan edistämiseen ja kasvu- ja elinolojen parantamiseen
- Kokonaistaloudellisen ajattelun varmistamiseen
- Tukemaan lasten ja nuorten hyvän elämän edellytyksiä

”Mitä monialaisella yhteistyöllä halutaan saavuttaa, onko se työnjakoa vai yhteistä työtä?”

Nuorisolain 9 §:n mukainen monialainen työryhmä: Tiedolla johtamista, palveluiden yhteensovittamista ja omaehtoisen toiminnan tukea

Kunnassa on oltava viranomaisten monialaisen yhteistyön suunnittelua ja toimeenpanon kehittämistä varten ohjaus- ja palveluverkosto tai muu vastaava yhteistyöryhmä jonka kohderyhmänä ovat kaikki kunnassa asuvat nuoret.

Ryhmällä on kolme pysyvää, lakisääteistä tehtävää:

- **kasvu- ja elinoloja koskevan tiedon** kokoaminen, arvioiminen ja vieminen paikallisen päätöksenteon tueksi,
- nuorille suunnattujen **palveluiden yhteensovittamisen** edistäminen, palveluohjauksen kehittäminen sekä tiedonvaihdon sujuvoittaminen.
- yhteistyön edistäminen **nuorisotoiminnan** toteutumiseksi. Nuorisotoiminnalla tarkoitetaan nuorten itsensä luomaa ja tekemää toimintaa.

Kasvu- ja elinoloja koskevan **tiedon kokoaminen, arvioiminen ja vieminen paikallisen päätöksenteon tueksi.**

Mitä tarkoittaa käytännössä?

- Asiantuntijuus
- Tiedon kokoaminen & käsittely
- Vaikuttaminen

Nuorille suunnattujen **palveluiden yhteensovittamisen** edistäminen, palveluohjauksen kehittäminen sekä tiedonvaihdon sujuvoittaminen.

Mitä tarkoittaa käytännössä?

- Tiedonkulku
- Kokoonpano
- Verkoston jäsenten rooli
- Ymmärrys palveluista ja muista toimijoista

Yhteistyön edistäminen **nuorisotoiminnan** toteutumiseksi. Nuorisotoiminnalla tarkoitetaan nuorten itsensä luomaa ja tekemää toimintaa.

Mitä tarkoittaa käytännössä?

- Osallisuus
- Toimintamahdollisuuksien antaminen
- Yhteydenpito & viestintä

Osallistuminen/pienryhmätehtävä

Onko sinulle nuorten monialaisen verkostosi tavoitteet ja tehtävät selvät?

- Vastaa Pollissa.

Verkoston kokoonpanosta

9§ mukainen monialainen työ käsittää **kaikkien kunnassa asuvien alle 29v. nuorten** kasvu- ja elinolojen kehittämisen.

Verkoston kokoonpanosta ei säädetä nuorisolaissa, mutta nuorisolain esitöiden (HE 111/2016 vp) mukaan tarkoituksena on, että verkostoon kuuluisivat edelleen tarpeen mukaan:

- opetustoimen,
- sosiaali- ja terveystoimen,
- nuorisotoimen sekä
- työhallinnon,
- poliisihallinnon ja
- puolustushallinnon edustajat.

Verkostoon voi tämän lisäksi kuulua myös muita viranomaisia esim.

- kunnan kulttuuri-, liikunta- tai kirjastotoimesta
- nuorten työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön edustajat
- toisen asteen koulutuksen järjestäjät.

Vuorovaikutusta lisäksi seurakuntien, järjestöjen ja muiden nuorille palveluita tuottavien tahojen kanssa.

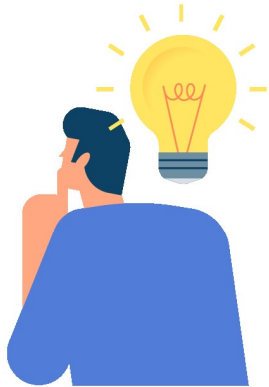
Verkoston kokoonpanosta

- Nuorisolaissa ei säädetä siitä, millä organisaatiotasolla verkostotyöskentelyyn tulee osallistua.
- Verkostolle määritellyt tehtävät kuitenkin edellyttävät tiettyjä valtuuksia verkostotyöskentelyä varten.
- Verkoston työhön osallistuminen kuuluu viranhaltijoiden normaaleihin työtehtäviin ja se tulee määritellä osaksi verkostoon osallistuvien viranhaltijoiden toimenkuvia.
- Kunnassa tulee sopia miten verkostossa esiin tulevat asiat viedään päätöksentekoon.

Ysipykälä verkostokokonaisuudessa

- Halutessaan kunnilla, kahdella tai useammalla kunnalla, voi olla yhteinen verkosto tai ryhmä. Kunnat voivat myös yhdistellä eri kohderyhmille suunnattuja verkostoja haluamallaan tavalla. Olennaista on se, että verkostolle tai ryhmälle on annettu tehtäväksi nuorisolailla monialaiselle yhteistyölle säädetyt tehtävät.
- Verkoston tai ryhmän tarkoituksena ei ole kuitenkaan tehdä päällekkäistä työtä muualla lainsäädännössä edellytettyjen velvoitteiden kanssa vaan hyödyntää jo olemassa olevaa tietopohjaa nykyistä laajemmin. Koottuja tietoja voidaan hyödyntää myös alueellisessa ja valtakunnallisessa päätöksenteossa.
- Ysipykälän mukainen monialainen ohjaus- ja palveluverkosto tai vastaava yhteistyöryhmä ei käsittele yksittäisen nuoren asioita.

Ysipykälän yhdeksän haastetta

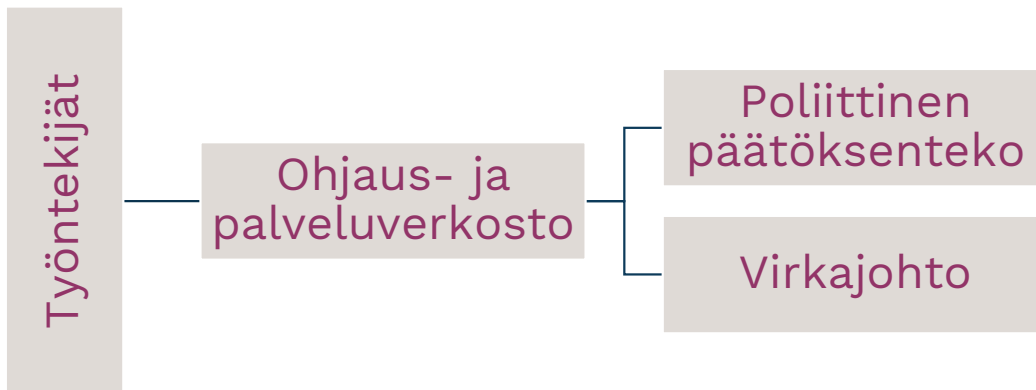
1. Verkoston tehtävät ja tavoitteet epäselviä
2. Verkoston kokoonpano
3. Verkostotyön moninaisuus ja päällekkäisyys
4. Verkostotyöskentelyyn sitoutuminen
5. Verkoston johtaminen
6. Verkostotyöskentelyn käytännöt
7. Verkoston työ ja asiantuntijuuden siirtyminen kunnan päätöksentekoon
8. Verkoston viestintä & tunnettuus
9. Verkostotyöskentelyn arviointi

Verkostotyöskentelyn käytännöt

- Verkoston toimintasuunnitelma
- Verkostotapaamiset
 - Valmistelu, tapaamisen vetäminen, asioiden eteenpäin vieminen, muistio, tiedotteet
 - Asiantuntijuuden jakaminen
 - Yhteinen työskentely; toimenpiteistä sopiminen
 - Ulkopuolisen asiantuntijuuden hyödyntäminen
- Työryhmät
- Aloitteet ja lausunnot päätöksentekoon
- Nuorten kuulemiset ja osallisuus
- Tiedon kokoaminen

Tiedonkulku

On varmistettava, että viestit kulkevat molempiin suuntiin:

- Ohjaus- ja palveluverkosto esittää kunnan johdolle esityksiä ja kysymyksiä
- Kunnan johto esittää kysymyksiä, ehdotuksia ja toimeksiantoja ohjaus- ja palveluverkostoille ja sitä kautta käytännön työn verkostoille

Tiedon kokoaminen

Tilastotieto

Tutkimustieto

Ammattilaisten kokemustieto

**Lasten, nuorten ja perheiden tuoma
tieto**

Verkoston johtaminen

- Nuorisolaissa ei säädetä minkä toimialan tai sektorin vastuulla monialaisen ohjaus- ja palveluverkoston tai vastaavan yhteistyöryhmän kokoaminen ja koordinointi on.
- Kunta voi päättää paikalliset olosuhteet huomioiden päättää mikä toimiala tai minkä toimialan viranhaltija verkoston toiminnasta vastaa.
- Yhä useampi hallinnollinen prosessi koskettaa useita hallinnonaloja ja vaatii toimiakseen hyvää ja tehokasta yhteistyötä.
- Tavoitteena on kehittää yhteistyötä niin käytännön, kuin myös asioiden valmistelussa, suunnittelussa ja toiminnan ohjauksessa.

Verkoston johtaminen

Mitä verkoston johtaminen vaatii/tarkoittaa käytännössä?

- Yhteistyön koordinointia & fasilitointia
- Työskentelyn mahdollistamista ja edistämistä yhteisen tavoitteen eteen
- Valmistelua, osallisuuden jakamista ja vastuun jakautumisen mahdollistamista
- Tuntemisen edistämistä
- Luottamuksen ja sitoutumisen vahvistamista
- Edellytysten luomista verkoston elävänä pysymiseksi: johtajuuden kierrättäminen & hetkittäinen vastuu

Lähteet:

- Nuorisolaki. 1285/2016. Nuorisolaki 1285/2016 - Säädökset alkuperäisinä - FINLEX ®
- Hallituksen esitys. HE 111/2016. HE 111/2016 - Hallituksen esitykset - FINLEX ®
- Nuorten hyvinvointi ja monialainen yhteistyö. Toim. Aaltonen, Kimmo. 2011. Tietosanoma. Helsinki.
- Ryhmistä verkostoksi ja verkoston toiminta laadukkaaksi - Monialaisten yhteistyöverkostojen kehittämishankkeen loppujulkaisu. Gretschel, Anu & Mulari, Timo. 2016. <https://mop.humak.fi/wp-content/uploads/sites/35/2016/04/Mulari-Gretscel.pdf>
- Verkostojen johtaminen. Timo Järvensivu, 2019. BoD. Helsinki.

Kiitos!

Yhteydenotot:

Heta Malinen

Projektipäällikkö

050 467 1580

heta.malinen@kuntaliitto.fi

Ysipykälän [nettisivut](#)

www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi